

השלושים, לאחר שאביו עזב את קרעטשעניף, נבחר ר' אברהם חיים למלא את מקומו. כשטראנסילוואניה הצפונית עברה לידי הונגריה (1940) ושלטונות הונגריה ביקרו את תעודת האזרחות של היהודים, גורש ר' אברהם חיים ריינמאן לפולין וחיילים הונגרים רצחוהו נפש ליד הגבול לאחר עינויים מסמרי שער, ביום יח טבת תש"א (1941).

שם הגדולים מארץ הגר, (תש"א); אוצר הרבנים מס' 1085; ספר מאראמארוש, עמ' סז, 49; ספר היטיב איטיב לר' יעקב יוקל טייטלבוים, ברוקלין תשל"ב, עמ' רמ.

ספר ויצא פרח על פרקי אבות אשר חננו! [ה' בזכות אבותי הקדושים לדרוש לחברים מקשיבים... בתוך קהל ועדה מדי שבת בשבתו בימי הקיץ... הק' אברהם חיים ריינמאן אב"ד קרעטשעניף והגליל בן לאאמו"ר הגה"ק מוהר"ר אלעזר שליט"א שהי' אב"ד דפה ובביטשקוף וכעת הוא אב"ד דק"ק גלאגיוו (פולען). סאטומארע, דפוס מאיר לייב הירש, תרנ"ן = תש"ו. [6], קט, [1] דף. 23 ס"מ.

ר' אלעזר ב"ר צבי ריינמאן

אביו היה אב"ד קרעטשעניף. חתן ר' אברהם חיים רובין אב"ד גלאגוב שבגליציה. בשנת תרע"ט (1919), לאחר פטירת אביו, נבחר לרבה של קרעטשעניף ושימש גם רבה של ביטשקוף הסמוכה. זמן קצר עמד בראש ישיבה בקרעטשעניף. בשנות השלושים, לאחר פטירת חותנו, עזב את המדינה והשתקע בגלאגוב, למלא מקום חותנו ברבנות. נספה בשואה של יהודי פולין.

ספר מאראמארוש, עמ' סז, 49. נזכר: שו"ת עצי חיים אה"ע סי' ו, כג, כו; שו"ת אפרקסתא דעניא סי' קיב.

ר' צבי הירש ב"ר יצחק משולם ריינמאן

חתן ר' אברהם אהרן טייטלבוים אב"ד קאלבסוף שבגליציה בן בעל ייטב לב מסיגט. נראה שסבו הושיבו על כס הרבנות בקרעטשעניף, שליד סיגט, זמן קצר לאחר פטירת הרב הקודם, ר' דוד נתן דייטש (תרל"ט 1879), אף הוא מקרובי משפחת טייטלבוים. ואם כן שימש ר' צבי הירש ריינמאן ברבנות קרעטשעניף קרוב לארבעים שנה. בסוף ימיו נבחר גם לרבה של הקהילה הסמוכה ביטשקוף. נפטר ביום כה חשון תרע"ט (1918).

שם הגדולים מארץ הגר, צ, נז; אוצר הרבנים מס' 17434; ספר מאראמארוש, עמ' סז, 48-49. נזכר: שו"ת אבני זכרון חלק א סי' מ; שו"ת אמרי יושר חלק א סי' קסו.

וירשנים מצוינים ע"י הרב ברוך רייז גר"ו מעיר סאטמאר... סאטומארע, דפוס מאיר לייב הירש, (תרצ"א). [3], כח עמ' 14 ס"מ. בראש כל קטע צוין מקורו. מגיע עד פרשת ויחי.

ר' משה ב"ר יעקב קופל רייך

נולד בשנת תרל"ט (1879). אביו היה רבה המפורסם של הקהילה האורתודוקסית בבודאפשט. ר' משה למד בישיבת בעל שבת סופר בפרסבורג וגם בישיבה החסידית של בעל קדושת יום טוב בסיגט, למרות שאביו וכל משפחתו היו אשכנזים במובהק. בשנת תר"ס (1900) נבחר לרבה של העיר מעדיעש ובקיץ אותה שנה נתקיימה הכתרתו במעמד אביו. באותו מעמד נתקבצו בעיר אלפי יהודים מרחבי טראנסילוואניה. שימש ברבנות עיר זו ארבעים וחמש שנה. נפטר ביום כא אדר תש"ה (1945).

שם הגדולים מארץ הגר, מ, רעג; אוצר הרבנים מס' 15158; גוטליב, אהלי שם, עמ' 255; אללגעמיינע יידישע צייטונג 1900, גל' 160, 222.

נזכר: שו"ת ערוגת הבשם יו"ד סי' א; שו"ת בינת יששכר חלק ב סי' א.

ר' צבי ב"ר משה רייך

אביו היה רבה של מעדיעש. תלמיד ר' מנחם סופר במארוש-וואשרהי ור' מנחם הגר באויברוישווה. בשנת תש"ה (1945) נבחר למלא את מקום אביו. עלה ארצה בשנת תש"י (1950). עבד שנים רבות במוסד הרב קוק כמנהל הגנוז והארכיון, עד ליציאתו לגמלאות בשנת תשמ"ה (1985).

נזכר: שו"ת מנחם משיב או"ח סי' פז, עז; שו"ת מהר"ם בריסק חלק ג סי' מא; שו"ת מספר הסופר חלק ב סי' מב.

ר' אברהם רייכנברג

נולד בשנת תרל"ח (1878). תלמיד ר' משה הרש פוקס בגרוסווארדיין ובעל שבת סופר בפרסבורג. חתן ר' מרדכי קורנפיין אב"ד סומבאטהי (שטיינאמאנגר). בשנת תר"ס (1900) לערך נבחר לרבה של סעיקעיהר. בשנת תרס"ה (1905) עבר לשמש ברבנות העיר טירנוי שבסלובאקיה. נפטר בגיל שלושים וחמש (יחד עם אשתו) בשנת תרע"ג (1913).

שם הגדולים מארץ הגר, א, מו; אוצר הרבנים מס' 838; גוטליב, אהלי שם, עמ' 410. נזכר: שו"ת לבושי מרדכי מהדורא קמא אה"ע סי' לג.

ר' אברהם חיים ב"ר אלעזר ריינמאן

אביו היה אב"ד קרעטשעניף. חתן ר' שלמה (ב"ר יוקל) טייטלבוים מגורליץ שבגליציה. בשנות

ר' שלמה זלמן ב"ר משה מישל ריינר

מגאנוני גליציה. דיין ומורה הוראה בעיר באלחוב. לפני פטירתו הגיע לטראנסילוואניה, כנראה לשם הפצת חיבורו. מקום מושבו היה בכפר אוריטור, שבו שימש רב ר' מנחם מענדל פאנט. נפטר באוריטור ביום כא מנחם-אב תרי"ז (1857).

נספד על-ידי ר' מנחם מענדל פאנט, מעגליצק, חלק ב, דף עט ע"א. ספרו "אוצרות שלמה" על טריפות הריאה נדפס בלוב תר"א ופעם שניה, שם תרי"א.

ר' יוסף רייס-אויערבאך

רבה השני של קארלסבורג הידוע לנו ורב המדינה הראשון של טראנסילוואניה. מוצאו היה כנראה מפולין. החל לשמש כרבנות בטרנסילוואניה בשנת ת"ק (1740). נפטר בראשית תקי"א (1750).

אברהם, עמ' 29; Magy. Rabb.; 424 מס' M. Eisler, A Erdélyi országos főrabbi IMIT évkönyv 1901. p. 222-227. ידוע לנו על כתב-יד שנשתמר: דרושים על חומש בראשית עד פרשת ויחי. רסג ד. 21 ס"מ.

בדף רנט: סליק סדר ויחי / בעזרת ויבקע את המכתש אשר בלחי / וחטלת סדר בראשית / תהלה לאל בורא רוח קדים חרישית. התחלתו פה קארלסבורג ר"ח תמוז שנת תק"א לפ"ק וסיימתו ר"ח אדר שנת תק"ד לפ"ק. הכתב-יד היה ברשותו של יהודה אריה בלוי מנהל הסמינאר לרבנים בכוראפשט. נרשם ע"י דוד שמואל לאווינגר, קובץ כ"י של יהודה אריה בלוי, בודאפשט תרפ"ט, עמ' 11, מס' 40.

ר' אהרן ריישר

מוצאו היה מגליציה, כפי ששמו מעיד עליו. בשליש האחרון של המאה ה-18 הגיע לטראנסילוואניה והשתקע בכפר ניגרשד שליר סאטמאר, שהיה בו ריכוז מסויים של יהודים בני תורה ואנשי מעשה שהתנהגו בחסידות. ר' אהרן היה כנראה ראשה של חבורה זאת שהיו מחסידי אשוואר הידועים, שמרכזם היה בכפר ליד קאלוב. אין בידינו ידיעות על תאריך פטירתו, כנראה בשנת תק"ע (1810) לערך.

חידושי תוספות הביכורים על מס' ברכות מהגאון האמיתי שהי' מפורסם בדורו בשם ר' אהרן ריישר זצוקל"ה... יצא לאור ע"י נכד המחבר עם קצת הגהות והערות באיזהו מקומן ממני הצעיר מאיר הקטן גראס רב אב"ד דקה"י שארקאד יצ"ו... (מישקאלץ, דפוס בנימין פרידמאן, תש"ב). יב דף. 18 ס"מ. נדפס עם שער מיוחד בסוף ספר תבואת יקב מאת ר' יאקב יוסף גראס.

מביא לבית הדפוס, ר' מאיר גראס נכד המחבר, כותב בהקדמתו מתולדות המחבר ומספר שהשאיר אחריו חיבור גדול על שלוש הבבות דף על דף ועל כמה מסכתות נוספות.

ר' יעקב רסלר

מוצאו היה מגליציה. חתן האדמו"ר ר' יחיאל לייפר מבורשה. בין שתי מלחמות העולם ישב בעיר ביסטריץ ושימש בה כאדמו"ר. נספה בשואה. יצחק אלפסי, החסידות עמ' 49.

ר' מנחם יששכר דוב שאנצר

נולד בשנת תרמ"ו (1886) בעיר הוניאד, בה שימש אביו שוחט. בשנת תרס"ו (1906) נשא לאשה את אחת מנכדותיו של הדיין הוותיק בדעש, ר' יצחק וורצברגר. ישב בדעש שנים רבות. כאשר חדל ר' יצחק וורצברגר מלשמש בתפקידו מחמת זקנותו המופלגת, מילא את מקומו ר' מנחם יששכר דוב שאנצר. היה אהוד מאד על כל אנשי הקהילה בשל מדותיו התרומיות. בשנה האחרונה סבל ממחלה ממארת. הוכנס לגיטו דעש על עגלת נכים. עלה על המוקד באושוויץ.

שם הגדולים מארץ הגר, (תש"א); אוצר הרבנים מס' 4606 (בשם דוב שאנצר והוכפל שם במס' 13324 בשם מנחם ישכר דוב שאנצר); Z. Singer, volt egyszer egy Dés, p. 100. נזכר: שו"ת מאור יהושע סי' יג. דברי תורה ממנו בספרו של ר' משה זאב פרידמאן, קרבן משה (יפו תשמ"ו), עמ' רב-רכב.

ר' אברהם ב"ר חיים שווארץ

אביו היה אדמו"ר בעיר מישקולץ (היה חתן האדמו"ר הנודע ר' צבי הירש פרידמאן מליסקא). ר' אברהם שווארץ היה חתן ר' יששכר דוב לוי אב"ד וואראהל. בקיץ תרצ"ד (1934), לאחר פטירת חותנו, נבחר למלא את מקומו. חוג קטן של חסידים, שכינו עצמם "קהל יראים דפה סעאיני ס. וואראהל", התנגד לבחירתו והוציא כרוז נגדו. טענתם התבססה על העובדה, שהדיין ר' משה שלום ווייס, מחסידי סאטמאר, הורחק מן העיר והאשימו בכך את הרב. תוך זמן קצר השלימו גם הם עם בחירתו. ר"א שווארץ ניהל בוואראהל ישיבה קטנה, שלמדו בה כעשרים תלמידים. נספה בשואה.

שם הגדולים מארץ הגר, (תש"א); אוצר הרבנים מס' 848; קול קורא של אנשי קהל יראים, סעאיני תרצ"ה (עלון בן דף אחד בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי: L1198). נזכר: שו"ת מהר"ם בריסק חלק א סי' קו; שו"ת בית ישראל חלק א סי' עט.

ר' אברהם יהודה ב"ר יצחק מאיר הכהן שווארץ

נולד בשנת תרמ"ד (1884) בכפר דראגמירשט שבמאראמארוש. אביו שימש דומ"צ בדראגמירשט